



**Universitat de Girona**  
**Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales**

**Diplomatura de Ciències Empresariales**  
Curs 2000-2001  
1r quadrimestre  
Assignatura optativa  
6 crèdits

**Departament d'Empresa**  
Campus de Montilivi  
17071 Girona  
Fax 34 (9) 72 418032  
c.e. @

## PROGRAMA DE SOCIOLOGIA DEL MERCAT DE TREBALL

**Professor: Pau Serracant**

**Objectius:** L'assignatura se centra en l'anàlisi de les principals transformacions actuals en el mercat de treball. Es pretén que l'estudiant tingui les eines necessàries per a l'estudi aplicat del mercat de treball. Dedicarem especial atenció a l'anàlisi empírica del mercat de treball (precarietat laboral, atur, etc.). També discutirem aspectes candents de l'actualitat laboral com les propostes de repartiment del treball, els nous jaciments d'ocupació, l'impacte de les noves tecnologies sobre l'ocupació, el telebtreball, etc.

### **Programa teòric:**

#### *I. L'anàlisi del mercat de treball*

Tema 1.- El mercat de treball. L'estudi del mercat de treball : conceptes bàsics. Fonts estadístiques per a l'estudi del mercat de treball.

Tema 2.- Teories sobre el mercat de treball. La perspectiva neoclàssica. La perspectiva marxista. Les segmentacions del mercat de treball. Tendències actuals en l'estudi del mercat de treball.

#### *II. El mercat de treball a Espanya i Catalunya*

Tema 3. El mercat de treball a Espanya i Catalunya. Activitat i inactivitat laboral. La incorporació de les dones al mercat de treball. L'activitat a Catalunya, Espanya i la Unió Europea.

Tema 4. L'ocupació. Estructura ocupacional. Principals transformacions actuals de l'ocupació. La precarietat laboral. Els nous jaciments d'ocupació. L'ocupació a Catalunya, Espanya i la Unió Europea.

Tema 5. L'atur. Teories sobre l'atur. La disminució del temps de treball. El repartiment del treball. L'atur a Catalunya, Espanya i la Unió Europea.

#### *III. Canvis actuals en el mercat de treball*

Tema 6. Canvis actuals en el mercat de treball. Flexibilitat i mercat de treball. El telebtreball. Noves tecnologies i mercat de treball.

### **Programa pràctic:**

1. Fonts estadístiques sobre el mercat de treball: cerca a través d'internet de les diferents fonts d'informació sobre el mercat de treball. Es correspon amb el tema 1 del programa teòric.
2. El mercat de treball a Espanya i Catalunya. Material de treball : recollida i anàlisi de dades de l' EPA i l'INEM. Es tracta d' un total de sis pràctiques que es corresponen amb els temes 3, 4 i 5 del programa teòric.
3. El repartiment del treball. Material de treball : lectures i discussions a classe. Aquesta pràctica es correspon amb el tema 6 del programa teòric.

### **Desenvolupament del programa al llarg del curs:**

S'impartiran classes teòriques i pràctiques, recolzades en un dossier de lectures, dades estadístiques, així com material audivisual i la bibliografia recomanada. El curs està dividit en tres grans parts. Una primera part on es proporcionen les eines teòriques necessàries per a l'anàlisi del mercat de treball. La segona part, de caràcter més aplicat, consisteix en la recollida i anàlisi de les principals magnituds sobre el mercat de treball català i espanyol (activitat, ocupació i atur), així com la discussió sobre els temes candents de l'actualitat laboral a Catalunya i Espanya (repartiment del treball, etc.). La tercera part analitza els canvis actuals en el món del treball i les seves conseqüències sobre el mercat de treball.

Pel que fa a les pràctiques, a excepció de la darrera pràctica que és de caràcter més teòric (discussió al voltant de les propostes sobre el repartiment de l'ocupació) totes les pràctiques tenen com a objectiu l'elaboració d'un treball de recerca sobre el mercat de treball català, espanyol i europeu.

En la primera pràctica es remet als estudiants a les fonts estadístiques d'informació sobre el mercat de treball. En les sis pràctiques següents es recolliran i analitzaran les dades que han de servir de base per a l'elaboració del treball de pràctiques del curs.

Les activitats acadèmicament dirigides tindran un caràcter de suport a la docència impartida a classe, tant pel que fa a les classes teòriques com a l'elaboració de les pràctiques. Es realitzaran amb grups reduïts d'estudiants.

### **Sistema d'avaluació:**

Es farà una avaluació continuada dels estudiants en funció de la participació a classe, la realització de les pràctiques i una prova final. La realització de les pràctiques (que inclou el treball de recerca) comptarà un 40% de la nota final. La prova final comptarà el 60% restant.

### **Bibliografia bàsica:**

TOHARIA, Luis (Ed.) El mercado de trabajo. Teorías y aplicaciones, Madrid, Alianza Editorial, 2000.

El llibre presenta les teories existents sobre el mercat de treball. L'aspecte més destacable del llibre és que recull les principals aportacions dels teòrics de les ciències socials sobre el mercat de treball, des de les més clàssiques a les més actuals. És d'especial interès per als temes 1, 2 i 6.

TOHARIA, Luis (Dir.), El mercado de trabajo en España, Madrid, McGrawHill, 1998.

En aquest llibre s'analitza la situació del mercat de treball espanyol durant els darrers vint anys. A més de proporcionar algunes claus teòriques sobre les principals magnituds del mateix (baixes taxes d'ocupació i activitat, elevades taxes d'atur en comparació amb els països de l'OCDE i elevada temporalitat), hi trobem una detallada informació estadística sobre el mercat de treball espanyol. Finalment, també s'analitzen les polítiques relacionades amb el mercat de treball. El llibre és d'especial utilitat per als temes 3, 4, i 5.

### **Bibliografia complementària:**

- Alcaide, M.; González, M., Flórez, I. Mercado de trabajo, reclutamiento y formación en España, Madrid, Pirámide, 1996.
- Bagnasco, A., *Mercado y mercados de trabajo*, a Sociología del Trabajo, nº 6, 1989.
- Gordon, D., Edwards, R., Reich, M., Trabajo segmentado, trabajadores divididos. La transformación histórica del trabajo en los Estados Unidos, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1986.
- Gual, Jordi, El reto social de crear empleo, Barcelona, Ariel, 1996.
- Polanyi, K., La gran transformación. Crítica del liberalismo económico, Madrid, La Piqueta, 1989.
- Recio, A., Trabajo, personas, mercados, Barcelona-Madrid, Icaria-FUHEM, 1997.
- Solow, Robert M., El mercado de trabajo como institución social, Madrid, Alianza Economía, 1992.
- Tripier, Pierre, Del trabajo al empleo, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad social, 1995.
- VV.AA., El libro de las 35 horas, Barcelona, El viejo topo, 1999.